

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán küldve:
 Egész évre 10 frt. — kr.
 Félévre 5 » — »
 Negyedévre 2 » 50 »
 Egy hóra 1 » — »
 Egy napra 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden köz-
 emény a szerkesztőségbe (Főter 1895. sz.)
 barmintre küldendő.

Előfizethető helyben:
 Felelős K. Lajos könyvkereskedésben
 és a kiadóhivatalban (Főter 1895. sz.)
 szell.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési árak:

Nagy hasábol két sorért 5 kr. Nagyból
 lapjainkban a többszöri hirdetések alk-
 szentint járulása azonos a többszöri
 díj minden külön bejelölés nélkül 50 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló
 újdonság sora 50 kr.

Nyitási költségek minden példát sora
 50 krajczár.

Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőség-
 ben és kiadóhivatalban. Főter 1895. sz.
 szell.

Kéziratok nem a datnak vissz

Gazdasági bajaink.

Az országgyűlésen a földmivé-
 lési költségvetés tárgyalása alkalmából
 újból felhozták az egyes képviselők azon
 gazdasági bajokat, amelyek a magyar
 birtokos- és gazdaosztálynak megélheté-
 sét megnehezítik, sőt majdnem lehetet-
 lenné teszik.

Felhozták ennek kapcsán a mezei
 munkások helyzetét is, mert tudvalevő-
 leg az Alföldön: Békésmegyében, Hód-
 mezővársárhelyen, Kecskeméten, Csanád-
 és Csongrádmegyében az agrárszociáliz-
 mus tünetei mutatkoznak.

A filantropok azt mondják: meg
 kell javítani a mezei munkások helyzete-
 tét és evégből a munkásoknak jobb bért
 kell biztosítani; meg kell őket védeni a
 balesetek, betegség, rokkantság, aggság
 esetében; biztosítani őket és családjaikat.
 Egy biztosító alapot kell létesíteni,
 melyből ezen kiadások törleszthetnek.

Ez mind szép dolog és humaniz-
 musra, humánus lelkiültre vall, de előbb,
 szerény véleményem szerint, a gazda-
 osztálynak helyzetét kellene megjavítani.
 Hiszen a mezei munkást is csak úgy
 fizetheti jól a gazda, ha gazdasága jöve-
 delmez. De ha, mint manapság, a hallat-
 lanul olcsó terményárak mellett alig bizo-
 sítítja neki a betevő falatot, miként fi-
 zethessen ő busás napszámokat?

Tény, hogy hazánkban jelenleg a
 mezei és más munkások sorsa aránylag
 jobb a gazdakénál, főleg a kisgazdakénál
 és a kisiparosokénál. A gazdaosztálynak
 megélhetését nem biztosítja a kormány,
 kedvezményekben nem részesíti őt. Azt
 állítja, hogy a terményárak olcsóságá-
 nak oka a magtultermelés és a külföldi
 verseny.

Megengedjük, van benne valami, de
 ha e mellett nincs jó védvamos agrár-
 politikánk, ha a külföldi buza-importot
 megengedik, ha iparunkat nem fejlesztik,
 akkor nem lehet szó gazdasági és ipari
 fellendülésről és az ország népének va-
 gyonosodásáról. Mert kik gazdagodnak
 meg most nálunk? A börtönzárak, a
 pesti háztulajdonosok, a pesti aranyku-
 polás házak birtokosai, a pénzemberek,
 a lötsérek; ezek uralkodnak manapság a
 pénzpiacot, a gazdaosztály ellenben csak
 adó-objektumnak tekintetik, melynek kö-
 telessége az országot, a hadsereget eltar-
 tani, az országos közszükségleteket
 fedezni.

Hogy honnan győzi, azt nem kér-
 dezi senki; ha nem fizeti meg adóját,
 ott van a végrehajtó-sereg, az elveri
 rajta a port. Ha egyes, a nép javát szí-
 vükön viselő képviselők arra kéri a
 kormányt: hogy ne fokozza a fogyasztási
 adók felemelését, hogy tegye lehe-
 tővé a só árának leszállítását, azokat
 nem hallgatja meg, de azon átlérvéléssel
 üti el, hogy a kincstár kárával járna az
 ilyen kedvezmény, és a gazdaosztályon
 úgy sem segítene.

Mig tehát a gazdát mindenféle te-
 her nyomja, addig a munkásnak csak
 magát és családját kell eltartania.

Az alföldi munkásokat fellázították a
 külföldi szociálisták, az idegen külföldi
 munkások a szociálistikus tanok ter-
 jesztése által fellázították nálunk a gyári
 munkásokat és a Budapest környékén
 fekvő vármegyék mezei munkásait. Igaz
 ugyan, hogy az egyes birtokosok vissza-
 éltek munkásaik jóhiszeműségével és
 robot címén olyan munkákat is végez-
 tettek velők, melyekért igazság szerint
 külön díjazás járult volna nekik, de az
 csak szórványosan fordult elő itt-ott;
 valójában a bujlogatók okozták a mun-

kás-lázongásokat. Mert az alföldi mezei
 munkások átlagos évi napszámjokból
 megélhetnek, ha a mellett iparkodók.

De hát a »fin de siècle« megron-
 totta a munkásokat is. Jólélés, renyhe-
 ség, munkátlanság, drága napszámköve-
 telés jellemzi munkásainkat. A felföldi
 mezei munkások, főleg azok, a kik Ame-
 rikából haza kerülnek, annyira felcsigáz-
 ták a napszámbert, hogy a felvidéki bir-
 tokosok nem képesek a napszám ma-
 gassága mellett kapás-növényeket ter-
 mesztetni. A teleknélküli zsellérek itt-ott
 már a földesurat is kiüznék kurijából,
 ha rajtok állana, — szóval tulságosan
 felvilágosodottak, akárcsak alföldi társaik.

Itt tehát a kötelessége a kormány-
 nak nemcsak a szegény, inséges mezei
 munkásokat megvédeni a munkaadóval
 szemben, mert ők igenis megvédik ma-
 gukat ott, a hol követelésről van szó, de
 megvédeni a gazdákat a munkásoknak
 tulkapásai ellenében. Szervezni kell vár-
 megyénkint, illetve járasonkint az aratá-
 si és egyéb munkabérek, hogy a bir-
 tokosság és a gazdaosztály a munkások
 tulkövetelése ellen biztosítva legyen.

De másrészt gondoskodnia kell a
 kormányknak arról is, hogy iparvállalatok
 létesüljenek az országban, hogy a mun-
 kásnépnek őszkor és télen is kereseti
 forrása legyen, mert az inségnék egyik
 oka a rossz aratásokon kívül az is, hogy
 télen nincs a népnek semmi keresete.

Gazdasági bajaink közé tartozik az
 is, hogy ha esetleg egy-két községben
 kiüt a marhavész, akkor a vármegyeyi
 hatóságok nemcsak ezen községekre
 mondják ki a vesztegárt, de egy-két jár-
 rásra is kiterjesztik azt, úgy, hogy a bir-
 tokos- és gazdaosztály nem hajthatja a
 vásárra eladó marháit, melyekből egye-
 dül pénzelhetne, de kénytelen ezeket, ki-
 számitása és terve ellenére, a takarmány-
 inséges időben, kárával telni.

A felhozottakból kitűnik, hogy a
 gazdaosztálynak igen sok baja van és
 hogy a gazdasági válságot egyedül a
 munkáskérdésnek rendezésével nem le-
 het megoldani, ha a kormány a gazda-
 osztálynak jogos érdekeit nem méltá-
 nyolja és ki nem elégíti.

Albrecht István.

Fölhívás előfizetésre.

A »Debreczen« huszonehedik évfoly-
 mának második évfolyamára, mely apr.
 hóval kezdődik, előfizetést nyitunk. Bizalom-
 mal kérjük t. előfizetőinket, hogy támogatá-
 sukot a jövőben se vonják meg tőlünk, mert
 ha volt valaha arra szükség, hogy északkeleti
 Magyarországnak egyetlen függetlenségi
 lapja fontartassék: úgy most, a jelen zavaros
 politikai viszonyok közt van erre szükség,
 midőn egy kipróbált elvűsűgű lapra nagy
 feladat vár. Programunkat nem szük-
 séges fejtegetnünk, nagy hangú reklá-
 mokra sincs szükségünk, hiszen elég
 reklám lapunk mellett hosszú és dicső-
 séges múltja.

A »DEBRECZEN« előfizetési ára:

Egy évre 20 korona (10 frt.)
Fél évre 10 korona (5 frt.)
Negyedévre 5 korona (2 frt. 50 kr.)
Egy hóra 2 korona (1 frt.)

Netaláni tévedések elkerülése végett
 kérjük a vidéki t. előfizetőket, hogy elő-
 fizetéseiket egyszerűen e cím alatt szí-
 veskedjenek beküldeni: **A »Debreczen«**
kiadóhivatalának, Debreczen.

Tisztelettel:

A »DEBRECZEN«
 szerkesztősége és kiadóhivatala

Kossuth Ferencz programbeszéde.

Kossuth Ferencz, mint a tapolczai ke-
 rület függ. és 48-as pártjának képviselő-je-
 lölte, a nép leirhatatlan lelkesedése mellett,
 megkezdte körutját a választó-kerületben.

Programbeszéde, melyet legelőször B-
 Füreden mondott el, így hangzik:

Sok év előtt, 1867-ben, midőn a német-
 öröghi kerület megválasztott képviselőjének,
 én köszönettel vettem honfitársaim bizalmát,
 de a képviselőseget nem fogadtam el.

Köszönő válaszomat e szavakkal végez-
 tem: »én atyám elveit és politikai irányát szent
 kegyelettel fogom mindig őrizni keblemben;
 és ha isten kegyelme alkalmat nyújt, követni
 is fogom.«

Huszonehét év mult el azóta, és nem is-
 ten kegyelméből, hanem isten akaratából, az
 alkalom eljött.

Mikor megnyitá a haza határa atyám hült
 tetemei előtt, akkor megnyitá nekem is; mikor
 a haza földje keblebe zárta a legnagyobb ma-
 gyar porait, akkor az én helyemet kijelölte a
 kötelességérzet, és a honszerelem, itt a ha-
 zabán.

Az én helyem atyám oldala mellett volt,
 ott maradtam elvűsűgűből és fűi szeretetből
 életem fogytáig; most haza jöttem elvűsűgűvel
 és honfűi szeretettel, hogy küzdjek azokért az
 elvekért, melyeket ő vallott, melyekért ő mar-
 tir-életet élt, melyekért én mint kis gyermek
 száműztem.

Volt ezen elveknek egy része, mely
 atyám egyéni tapasztalatán, egyéni multján nyu-
 godott és ő e mellett megállt holtáig; ezen el-
 veknek jogosultsága az 1848-49-iki esemé-
 nyekből folyt.

Azóta megváltoztak a körülmények, most
 az alkotmányosság értelme vezérli az intéző
 köröket, bár nem azon irányban haladnak, mint
 ahogy óhajtanók.

Nem jelent tehát semmi elfeledést, ha
 én, ki atyám oldala mellett maradtam és most
 hazajöttem, az inkompatibilitás eszméjét nem
 követem; maga edes atyám többször mondot-
 ta, sőt megírta, hogy ő, bár szilárdul ragaszk-
 dik az inkompatibilitási tanhoz, szomorú ta-
 tapasztalatainak folytán, de hála a kötelezőnek a
 nemzetet azok, a kik a personális unio alap-
 ján tudnak hazánk függetlenségét kivívni.

En a personal unio alapján óhajtom ha-
 zám függetlenségét békes uton kivívni, és azért
 senki sem vádolhat. Nem vélek atyám emléke
 ellen cselekedni, ha az ő nevének súlyá: tö-
 rékvésem érdekében lataba vetem.

En a természet törvényei szerint és egy
 egész életre kiterjedő multtal a legközelebb
 állottam a magyar nemzet halottjához, mellette
 és az ő iskolájában neveltettem; tudom, hogy
 midőn a personal unio alapján óhajtom hazam
 függetlenségét, az ő elveivel összeűtközésbe
 nem jövök.

Az én programom röviden tehát e két
 szó: »atyám elve« és csakis az inkompatibilitás
 tanát leszem félre.

Ez után felesleges közjogi programomat
 bőven fejtegetni, mert kifejezi e programot
 örökösöt nevem, kifejezi e néhány szó, hogy
 hazám teljes állami függetlenségét óhajtom
 kivívni, békés eszközökkel és alkotmányos uton,
 az állami függetlenség minden kellekeivel, az
 önálló hadsereggel és hadüggyel, pénz és
 külüggyel.

De nem elég jelezniünk a közjogi eszmét,
 annak megvalósítására is törekedni kell és azt
 csak úgy érhetjük el, ha a függ. és 48-as párt,
 mely atyámhoz legközelebb állt és a mely nekem
 természetes otthonom, a nemzet akaratá-
 ból többségre jut.

A közjogi törekvés mellett a nemzet oly
 kérdések felett van hivatva határozni, melyek
 a nemzet beleletére vonatkoznak és a melyek-
 nek mindig kétféle megoldási módja van; az
 egyik az, a mely az állami függetlenség felé
 vezet a nemzetet, illetve erőt ad ennek ki-
 vívására, a másik, a mely megszilárdítja az
 1867-es alapot és véglegessé tenni skarja ezt,
 pedig egy nemzedék örök időre nem kötheti
 le a jövő nemzedékeket.

En és a párt, melyhez tartozom, az
 1867-iki törvényeket általában károsnak tart-
 juk és különösen azt, hogy a közös ügyeket
 megteremtette és hogy hazánkat egy új állam-
 eszmének, Ausztria-Magyarországnak, feléve
 tette; holott hazánk jogilag mindig független
 állam volt, és ha a hatalom a törvényeket
 lábbal tiporta, a nemzet jogaiért örökös har-
 czot vivott.

Ha egy állam egy másik állammal össze-
 van csatolva, akkor három helyzet állhat csak
 elő: vagy alá van rendelve egyik a másiknak,

vagy ha nincs alárendelve, a viszony köztük
 rossz, vagy jó.

Ha alá van rendelve, vagy ha rossz vi-
 szonyban van a két állam, akkor bizonyítani
 sem kell, hogy a helyzet káros; ha pedig a
 két állam egymásnak alárendelve, és jó vi-
 szonyban vannak, ez csak azt bizonyítja, hogy
 mind a két állam méltányos, engedékeny és
 egymásnak a méltányosság határai közt, ál-
 dozatokat hoznak.

Tehát aldozathozás az alapfogalom, még
 a legkedvezőbb helyzetben is.

Ezt akarjuk mi megvalósítani és ezzel
 a törekvésünkkel mi szolgálatot vélünk tenni
 nemcsak magunknak, de a másik államnak,
 Ausztriának is, a mely iránt a legtávolabbról
 sem érzünk ellenséges indulatot; továbbá szol-
 gálatot vélünk tenni magának a koronának.

A mi nekünk árt, az a másik félnek is
 árt; mert mind a két állam aldozatokra van
 kötelezve, mi tehát közös érdekből mindkét
 állam függetlensége alapján akarjuk Ausztria-
 val viszonyunkat rendezni.

Ha mindkét állam szabadon fejlődhetnek
 saját géniuszuk és helyzetük szerint és csakis a
 korona összekötő kapcsa biztosítana örökös
 szövetséget köztünk, akkor kétségtelenül mind-
 egyik állam erősebb lenne és a két megerősö-
 dött állam szövetsége kihatásában hatalmas-
 sabb lenne; e mellett a barátság és egyetér-
 tés a két állam közt tartósabb és bizto-
 sabb lenne, mintha az egyik állam a másiknak al-
 dozatokat hozni kénytelen.

Íz a közjogi programom!

A programom kivételére nézve, annak a
 pártnak, a melyhez tartozom, mindent el kell
 követnie, hogy többségre jusson; és minden
 párttal és kormányval szemben, mely az
 1867-es alapon áll, határozott ellenzést kell ki-
 fejtenie; de ha a kormányon levő, vagy bár-
 melyik párt, elveinkből átvesz valamit, mi át-
 vett elveink mellett azért megállunk, ezeket az
 elveket megvalósítani segítjük és nem szava-
 zunk elveink ellen csak azért, hogy a kormány,
 vagy bármely párt ellen szavazzunk.

Ugy fogok eljárni, ha önök bizalmukkal
 megítélték, mint a hogy a függ. és 48-as
 párt az egyházpolitikai törvények tárgyalása
 alkalmával eljár.

Atyám is helyeselte a pártnak ily irányu
 eljárását és attól, a mi az én meggyőződésem
 és a mit ő helyeselt, engem elmentoritani senki
 sem fog!

Programom részleteire térve át, első
 sorban érintem a közigazgatást, melynek re-
 formját én is sürgetem, de az önkormányzati
 és választási alapon, sajátosság helyzetünk
 miatt főképp, de elvileg is.

A vármegyék, évszázadokon át, szabad-
 ságunk védbástyái voltak, nem szabad és
 nem is okzerű e bástyákat feladni, minden
 nemzetnek intézménye: akkor életpépek és
 a nemzet érdekeinek megfelelőek, ha a száza-
 dos történelmével együtt fejlődtek, és a viszo-
 nyokhoz mérten a nemzeti élethez alkalmazva,
 módosultak.

Ismerjük azokat az érveket, melyekkel
 az államhatalom emelésének szükséges voltára
 hivatkoznak, különösen az ország némely ré-
 szében, de a magyar kormányknak most is
 van és addig, míg az tényleg magyar kormány,
 mindig lesz, a valódi önkormányzati alapon
 is elég ereje, a haza és nemzetellenes törek-
 véseket meggátolni.

Gátolja is meg teljes erőlyel, az ilyen
 törekvéseket, a törvény feyvereivel, de ezé-
 kért a kivételekért mi nem adhatjuk fel szá-
 zados intézményeinket, annak a száznak
 végén, a melyben az önkormányzat elve min-
 denütt hódít, mint a hogy hódítania is kell,
 mert a szabadság az államhatalom túltengését
 nem türi.

A közigazdasági kérdéseknek helyes
 irányban való megoldása életvő lett a hazá-
 ban és nekem erős elhatározásom ezeket a
 kérdéseket erőlyesen felkarolni.

A földmivéles, kereskedelem és ipar
 összefüggésben vannak; hazánkban, mely fő-
 kepp földmivelő ország, a mezőgazdasági érde-
 kek elsősorban állanak ugyan, de midőn érde-
 kében cselekszünk, az ipar és kereskedelem-
 nek érdekeit is előmozdítjuk, mert azok egy-
 mástól elválasztthatlanok.

Ezek az érdekek akkor lesznek meg-
 védve, mikor hazánk a világgal közvetlenül
 és nem Ausztria közvetítésével lesz kereske-
 delmi összeköttetésben; és mikor a magyar
 ipar fogja feldolgozni a magyar föld iparra
 szánt termékeit.

Eddig mi Ausztria gyarmatai vagyunk;
 behozatalunk magából Ausztriából a kereske-
 delmi minisztérium jelentése szerint kerek
 számban 416 millió forint, míg a világ min-

den többi részéből összevéve, csak 96 millió forint; kivitelünk magába Ausztriába 372 millió frt, míg a világ többi részeibe együttvéve 151 millió frt.

Az, hogy mennyire káros ránk nézve ez a helyzet, kézzelfoghatóvá lesz, ha meggondoljuk, hogy mi földművelő nemzet vagyunk, Ausztria pedig iparos állam, érdekeink tehát elterjednek, mert Ausztria érdeke, hogy olcsón kapja a nyers anyagot, melyet a föld terem, a mi érdekünk, hogy drágán adjuk el.

Továbbá a mi iparunk, egyes ágak kivételével, gyenge és kezdetleges, Ausztriaé erős és régi.

A gyenge iparunk a tudomány tanai szerint protekció kell, hogy megerősödjék és versenyképes legyen; az erős iparunk szabad kereskedelem kell, hogy termelését eladja.

Ilyen két ellentétes érdekű országot egy vámtérletben tartani, annyit tesz, mint a gyengébbet kiszolgáltatni az erősebbnek, a mi földünk termékeinek árát lenyomni, a mi iparunk versenyképességét lehetetlenné tenni, a mi kereskedelmünket az egész világgal harmadnegyed részben Ausztriának kezében hagyni és ez volt mindig és most is ez a törekvése Ausztriának.

Hogy ez így van, azt a tények bizonyítják és hogy ez másképp nem magyarázható, azt az elmélet és gyakorlati élet egyaránt kimutajk.

Követelnünk kell tehát az önálló vámtérletet; és mert a modern társadalom működése a hitelre alapszik, lehetetlen türelnünk, hogy a hitel forrása a mi érdekeinktől sokban elterjed és sokban ellentétes érdekű állam kezében legyen.

Követelnünk kell tehát az önálló nemzeti bankot.

De míg ezt követeljük, az állam és a társadalomnak másképp is működnie kell.

Nekünk mindent el kell követni arra nézve, hogy a haza földjének termése fokoztassék, és a termelés olcsóbb legyen.

Többek közt szükségesnek tartom egy állami öntözősi csatornahálózat fokozatos kiépítését az országnak erre alkalmas részén, a mire épen úgy szükség van, mint például az állami vasúthálózatra, és a mire hazánk területét kiválóan alkalmasnak tartom.

Ezt a csatornahálózatot az államnak kellene létesítenie, természetesen sok esztendő során át, és ezzel kapcsolni össze a folyók szabályozásának s belvizekre vonatkozó munkálatoknak terveit és költségeit.

Ez által a népek állandó munkát adnának és a földbirtokosozást terhelő és évről-évre állandóan szaporodó ármentesítési költségeknél egy részétől idővel megszabadulnának, továbbá a töltési költségek egy részét megkímélhetnék, mert az áradásokat a csatornába bevezethetnék, úgy hogy a töltések részben improduktív beruházásai helyett produktív beruházásokat létesítenénk.

A kormány feladatai közé tartozik az állattenyésztés nagyjelmű előmozdítása, mint a telepek berendezése, az anyag megszerzése és azoknak hosszú lejáratú hitel mellett a termelőknél átadása.

A kormány feladata oda hatni, hogy a földbirtok mentől több kézbe kerüljön; az is, hogy a telepítések helyesebb irányban és nagyobb mérvben eszközöltesse.

De az állam mellett a társadalom is feladat vár; a társadalom azonban csak akkor felelhet meg hivatásának, ha a kormány részéről istápolásra talál.

A társadalom egyik legfőbb hivatása a

A „DEBRECZEN” TÁRCAJA.

KERESÉK EGY SZIVET . . .

Nézem az esőnek lassu peregését,
Levelek hullását.
Nincs a levelek szálljon, nincs a lé megértse
Keblem sóhajlását.
Nincs a lé szeressen s igaz érzéssel
Vonjon a karjába . . .
Keresek egy szívet, mely engem megértse,
Keresek: hiába!

Csüdes éjszakákon kikelek az ágyból
S ülök ablakomba.
Résztevében ragyognak a fényes csillagok
Minden sóhajomra.
Kibámulok hosszan, könyező szemmel a
Néma éjszakába . . .
Keresek egy szívet, mely engem megértse,
Keresek: hiába.

Találtam már egyszer egy olyan emberre
Ki igaznak látszott.
De aztán meguntam hűségem szerelmem,
Itt hagyott, kijátszott.
Betaszítá lelkem a búk, szenvedések
Nagy ocajánába . . .
Keresek egy szívet, mely engem megértse,
Keresek: hiába!

Oh, ha feltalálnám, oh ha kincse lennék
Egy igaz kebelnek,
Oh, hogya adnának igaz szerelmért
Hű, igaz szerelmet;
Én lennék akkor a legboldogabb ember
Az egész világba! . . .

szövetkezeti téren előmozdítani a mezőgazdasági érdekeket.

Ezeknek a szövetkezeteknek feladata megszerezni és kiosztani a jó vetőmagvakat, a javítási eszközöket, a gazdasági gépeket, a kisipar fejlesztésére szükséges eszközöket, a földművelőnek és kisiparosnak szükséges olcsó kölcsönöket és serkenteni a háziipar üzését főképp oly időben, midőn a nép a gazdasági teendőikkel nincs elfoglalva.

Továbbá hivatva volnának a szövetkezetek a termelés nemere irányokat jelölni ki; a világ tele van példakkal arra, hogy ennek milyen üdvös eredményei lehetnek.

Nagyon kívánom az, hogy a magyar mezőgazda mentől inkább alkalmazkodjék a létező viszonyokhoz.

A buzaárakra nézve káros befolyással vannak a kereskedelmi szerződések, de azért az ár mégis a világviszár szabja.

A világvásárlás megszabott árakra nagy befolyással van a határidő és különbözőzeti üzletek nagymérvű elszaporodása, a melyekben a papirosan eladott buza mennyisége óriási nagyságú, a valódi üzlet és a termelés mennyisége nem képes az árakra kellő befolyással lenni.

Nézetemet röviden összegezve, ismétlem, hogy a szövetkezetek hivatva lennének olcsó hitel szerzésére pénzben és magban; a mezőgazdasági ipar előmozdítására, a kereskedelmi növények termelésének szabályozására; a gazdasági gépek beszerzésére; a gazdasági mellékágak fejlesztésére; és a háziipar felkarolására, kivált azokban a hónapokban, a melyekben a mezőgazdaság nem igényel munkát.

Szükségesnek vélem továbbá az ingatlanok forgalmát könnyíteni.

De több részletbe nem bocsátkozom, legyen elég utoljára kinyilatkoztatnom, hogy a közgazdasági kérdésekre kiváló figyelmet fogok fordítani, ha bizalmukkal önök megértésének.

Különös szult helyezek a közoktatás kérdésére is: óhajtom, hogy a nép oktatás jogaira, mert csak az, ki jogainak tudatában van, teljesítheti kötelességét.

Óhajtom, hogy az állami népiszkolák mentől inkább szaporítsanak és hogy a közoktatás oly irányban vezettessék, hogy a magyar alameszmének minél több híve neveltessek az iskolában.

Kívánom, hogy a nép nagy előszeretettel oktattassék arra, a mire életben szüksége lesz még pedig az ország különböző részén, a viszonyokhoz alkalmazva.

Állítsanak föl több földművelési elemi tanintézetek, gyakorlati gazdasággal összeköve, úgy, hogy a nép tanuljon helyesen, okosan gazdálkodni.

Állítsanak fel házi ipariszkolák és a nép közt a nők tanítására is fordítsanak gondot, mert a magyar nőben a hazafiság szelleme mindig magasan lobogott.

Kívánom a választási és általában parlamenti reformot.

Igen igazságtalannak tartom azt, hogy Magyarországon egyetlen teher viselése ad az ország különböző területein választói jogot. Van oly kerület, hol hatszor annyi adó ad csak választási jogot, mint más helyütt.

A választási jognak egyenlő alapra való fektetését sürgetem és a kerületeknek új beosztását kívánom, úgy, hogy az említett óriási eltérések a terhek és jogok közt való viszonyokban megszűnjének, vagy legalább csökkenjenek és helyesebb felosztás jöjjön létre a kerületekben a választók számára nézve is, úgy,

hogy a választói jog egyenlítettessék és kiterjesztessék. A választókerületek számbeli viszonyában is oly anomáliák észlelhetők, hogy van olyan kerület, mint a homonnai, melyben 6009 választó van és olyan mint a torozkói, hol 411 választó van. Lehetetlen ily anomáliákba belyugnodni.

Kívánom, hogy a megtámadott képviselői megbízói levelek felett független bíróság ítéljen, hogy az igazságot ne homályosíthassa el a pártérdek, vagy a pártcsenzvédelem.

És kívánom továbbá a főrendiháznak a népképviseleti alkotmányról való összhangba hozatalát.

A nemzetiségi kérdésben tartózkodni óhajtok minden erőszaktól, egyenlő jogokat követek a haza minden polgárának, de egyenlő hazaszeretetet is követek. A magyar állam fenntartását feltétlenül követelem, de ennek keretén belül a nemzetiségeket testvéreinknek vallom.

Azonban követelni fogom, hogy a kormány minden állam- és hazaelenes igazgatásokkal szemben erélyesen lépjen fel, de a szabadság egyenlőségében, a jogosult nemzetiségi igények kielégítésében ne legyen falkat.

Az igazságszolgáltatást olcsóbbá és gyorsabbá óhajtom tenni.

Az alkotmány után semmi sem érdekli jobban az állam polgárát, mint a helyes irányban megállapított bünyvadi eljárás; attól függ becsülete, élete és vagyonja, tehát követelni fogom, hogy a bünyvadi eljárás mielőbb megalkottassék, a mai állapotot türelmetlenül tartom, mert türelmetlen az, hogy az ország különböző részein különböző eljárási szabályok szerint járnak el.

Utolsónak hagytam a haza legfontosabb jogának követelését, az önálló hadsereget és a hadügyet.

Szövetséges hadseregek éppen oly erővel bírnak a háboruban, mint az egységes hadsereg, sőt nagyobb, ha mindegyik hadsereg nemzeti geniúszán alapszik és saját lobogója alatt a hazáért küzd s a hazáért lelkesül; oly egységes hadsereg, melyben a hazafiai lelkesedésnek nincs tere, nem bír az emberi cselekvés legnagyobb rugóival és megmutatja a töretelenséget, hogy a lelkesedés nélkül a legnagyobb hadseregek vereséget szenvedtek.

A magyar és az osztrák hadseregek a közös hadur alatt, mint szövetséges hadseregek, többet fognak érni mindig, mint a legjobban rendezett közös hadsereg.

A haladás korszakában a fegyverek tökéletesítésével az egyén a csatákban ismét érvényre jut és a jövő hadseregében a lelkesedés, a szellemi rugók még többet fognak nyomni, mint a multakban.

Minden kérdésben, a mi felmerül, én és az a párt, melyhez tartozom, a tiszta szabadság elvű eszmét fogjuk követni, mert hazánk csak úgy lehet független, ha a század haladásával lépést tart mindenben.

Az a tér, a melyre lépek, tövises tér, egy nagy hagyományt találom ott és egy nagy név terhet viszem a küzdelembe.

E név elejében szabta az utat, követni fogom azt önzetlenül, csak a munkásságban és kitartásban óhajtom lehetőleg előjárni, mert honszeretemben, reményem, mindnyájan egyenlők vagyunk.

Hazánk szolgálatában vezessen a lelkesedés, az önzetlenség és a haza java legyen egyedül és magasztos jutalmunk.

Az Isten ertelessé a tapolcazi választókat! Eljen a független Magyarország!

gatottan, a maga egyszerűségével, úgy fordítgatja le nekem azokat a szép szláv meséket, melyekben csak egy zug a rithmus, s melyeknek kellemetes egyszerűsége mindjárt megnyeri a szívet, mint hóféhar gondörzörű bárány a kakukk füves balzsamos mezőn . . .

A melabus kolompaszó becsilíngel a leeresztett ablakon, a juhász görbe lábú kutyája ugatva kergeti a beégető nyájt, valami varazsfátyol ereszkedik szemem elé . . . A jó Strazsinszki köhög . . . Lázás szemem megvédésülnek, — anyám, az én kedves anyám, mégis szebb meséket mondott nekem . . .

És most kinyitják az ajtókat. Olyan ujmodi kocsiosztály, melynek közepén ajtók vannak, s melyen így egészen végig lehet menni. Egy fiatal lányka lép be. Eddig a másik szakaszban ült; de lehet, ott magánosan meguntas a kacagására átszábult. Éva nényai mind kíváncsiak . . .

Egyszerűen, izléssel volt öltözve. Valami sötét kékes ruha szövet. Igen karcsu volt a dereka, s kis lábain gombos cipők. Hosszu nyelű napernyő és a konyocskára matrózkalapka csapva, mint valami angol misénél . . .

Kedves durczás, akaratos gyerek arez, de mely már csókra csábit. Szép, fehér homlokán gondörre voltak sütte a borzas szőszke fürtök. Melyeseg kek szemei, a pillak, az oroszka, s az a durczászkodó piros szája, mint valami akaratos, aranyos kíváncsi kis veréb. — Teve dallal, csipirélésekkel, vakmerő kihívásokkal . . .

Az üres helyet elfoglalta. És én néztem mindig megszakítás nélkül, — a többi cimborák egy másik szép utitársnővel évődtek. A kicsi keztyűvel játszókat. Kis ajkát durczásan csucsrították össze, fehér arcját, nyakát úgy szereltem volna összecölölni.

Országgyűlés.

Szilágyi Dezső a következő szavakkal nyitotta meg a képviselőház tegnapi üléseit: — Bemutatom Latkóczy Imrének, Nyitra vármegye nyitrai kerületében megválasztott képviselőnek megbízó levelét, egyszerűsrendű bemutatatom a megválasztott képviselő ur levelét is, melyben jelenti, hogy a megbízást nem fogadja el.

Zajos éljenzés zúgott keresztül a baloldali padokon, azután pillanatnyi csönd következett, de csak azért, hogy orkánzerű vihar keletkezzen rögtön, a mint a jegyző Pázmándy Dénest hívta fel szólásra.

A képviselők egyike ugyanis, a mint régig tekintett a karzaton és végig járatta szemait a főúri hölgyek és az előkelő közönség tömött sorain, megpillantotta Tarnóczy Gusztávot.

— Ott ül a szemtelen! kiáltott fel meglepetésében, és a II. számú karzat felé mutatott.

— Ki vele! Ki vele! zudult fel egyszerűre az egész ellenzék és e jogos felhaborodásukban a képviselők a legkiméletlenebb szavakat kiáltották Tarnóczy felé, a ki idegeken nevetgélve behúzódott egy pillanatra a pad sorok közé.

Az elnök cseppet, de egy szóval sem intette rendre a közbekiáltókat.

Pázmándy Dénes hítelek okmányokkal bizonyította körülbelül másfél órán keresztül ismertette Tarnóczy Gusztáv visszaéléseit.

Borany! Gyálazat! s ehhez hasonló kifakadások egymást érték, s a mikor Tarnóczy Gusztáv ezekre a megtestelt kifeszésekre is helyén maradt, valaki felkiáltott:

— Zárt ülést kérünk! Ki kell üresíteni a karzatos! Az a bitang megfertőzteti a levegőt!

A házszabályok és törvény kötnék benőndket, így szól az elnök. Üléseink nyilvánosak, de a karzat közönsége figyelembe nem vehető.

Tarnóczy Gusztáv tehát az elnök által nem letételt deklarálta, az ellenzék izgatottsága azonban nem csillapodott.

Pázmándy Dénes rátert a választási művelet érdekesebb epizódjaira.

Sütő választópolgár esetét ismertette. Pázmándy Dénes így fejezte be vadboszédjét:

— Az ilyen választási elnök — és mindenki feléért a karzatos — mint azt helyesen írta egyik képviselőtársam, vagy az örültek házába, vagy a börtönbe való!

Pázmándy Dénes felszólalása után Kund Jenő, arra a feladatra vállalkozott, hogy Tarnóczy elnöktársának, Szulyovszky Dezsőnek viselt dolgaival ismertesse meg a Hazát. Szulyovszky ur epúgy értett az ellenzéki választók jogainak megfosztásához, mint Tarnóczy ur és a választási művelet epúgy eszközlötte, mint a nagy nyilatkozta. Kund eseteit a Ház nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatta.

A felhaborodás moraja zúgott végig az egész Házon, a mikor Kund elbeszélte, hogy Szulyovszky miként utasított vissza oly választókat, kiknek neveik előbetűit kellett bemon-daniok és ha e betűk nem feleltek meg a választási jegyzék beírásának, úgy a választó könyvtelenül elutasított. Viszautasított Szulyovszky ur egy rendfőnököt, mert guardianak mondta magát és a püspök titkárát, mert szentszéki jegyzőnek vallotta magát a ténynek megfelelően. Kund felszólalása — a maga konkrét eseteivel — mély benyomást kellett a

Ruhácskája az ülésen felakadt egy kicsit, feketete harisnyája, fehér himzett alsóruhája mind úgy csábitgattak, s olyan kedves, olyan finom volt az a picai láb . . .

És ha reám tekintett, azokban a gyerekes nagy kerek szemekben annyivakmerőség, annyinyi dacz, annyimembe nem veses volt, de néha mintha felakart volna kacagani . . .

Ha azt mondja: ugordjám le a vonatrol, talán azt is megteszem . . .

Valami falusi állomás közeledett, a hol csak egy percig áll meg a masina. És a durczás kis Miss, az aranyos Moineau kiszállott, — az ajtóból utána inttem . . .

A kimenetelnél azonban megállott, visszafordult, és kinyújtotta reám hamisan, de-vajon kis rózsás nyelvével, sőt még a kezével is grimaszolt . . .

És a többi cimborák, meg a másik utitársnő kacagtak. — Aztán én is kinyújtottam a nyelvetem és grimaszoltam a szép gyerekre . . .

Aztán cseppet, — a vonat dűbörögni kezdett . . . Sárkult levelek glyceriák, szomorúkodó füzek, s messziről egy-egy sugár jegonye raggyant fel a kocsi mellett.

Ózi delután volt, rózsaszínű a repülő levél, busan csilíngel a kolompaszó . . . Nagyon szomorú vagyok . . . A jó Strazsinszky köhög.

Fiatal feleség, s a gyerek meg a jószág, azok a kis kóvér mokány lovak, még pánlikát is fonott a sövényükbe.

— Vajjon látlak-e még valamikor te szép, te szöke gyerek, te aranyos kis veréb? . . . Anyám, edes anyám szebbeket tudtál mesélni . . . Strazsinszky ismét köhög, az utóját járja szegény . . . Esteledik, s sötét szint vesznek a hulló levelek . . .

Házban és a képviselő el, nagyon meglespehének hatással.

Ót percnyi szünetet követően megválasztott képviselőnek megbízó levelét, egyszerűsrendű bemutatatom a megválasztott képviselő ur levelét is, melyben jelenti, hogy a megbízást nem fogadja el.

Zajos éljenzés zúgott keresztül a baloldali padokon, azután pillanatnyi csönd következett, de csak azért, hogy orkánzerű vihar keletkezzen rögtön, a mint a jegyző Pázmándy Dénest hívta fel szólásra.

A képviselők egyike ugyanis, a mint régig tekintett a karzaton és végig járatta szemait a főúri hölgyek és az előkelő közönség tömött sorain, megpillantotta Tarnóczy Gusztávot.

— Ott ül a szemtelen! kiáltott fel meglepetésében, és a II. számú karzat felé mutatott.

— Ki vele! Ki vele! zudult fel egyszerűre az egész ellenzék és e jogos felhaborodásukban a képviselők a legkiméletlenebb szavakat kiáltották Tarnóczy felé, a ki idegeken nevetgélve behúzódott egy pillanatra a pad sorok közé.

Az elnök cseppet, de egy szóval sem intette rendre a közbekiáltókat.

Pázmándy Dénes hítelek okmányokkal bizonyította körülbelül másfél órán keresztül ismertette Tarnóczy Gusztáv visszaéléseit.

Borany! Gyálazat! s ehhez hasonló kifakadások egymást érték, s a mikor Tarnóczy Gusztáv ezekre a megtestelt kifeszésekre is helyén maradt, valaki felkiáltott:

— Zárt ülést kérünk! Ki kell üresíteni a karzatos! Az a bitang megfertőzteti a levegőt!

A házszabályok és törvény kötnék benőndket, így szól az elnök. Üléseink nyilvánosak, de a karzat közönsége figyelembe nem vehető.

Tarnóczy Gusztáv tehát az elnök által nem letételt deklarálta, az ellenzék izgatottsága azonban nem csillapodott.

Pázmándy Dénes rátert a választási művelet érdekesebb epizódjaira.

Sütő választópolgár esetét ismertette. Pázmándy Dénes így fejezte be vadboszédjét:

— Az ilyen választási elnök — és mindenki feléért a karzatos — mint azt helyesen írta egyik képviselőtársam, vagy az örültek házába, vagy a börtönbe való!

Pázmándy Dénes felszólalása után Kund Jenő, arra a feladatra vállalkozott, hogy Tarnóczy elnöktársának, Szulyovszky Dezsőnek viselt dolgaival ismertesse meg a Hazát. Szulyovszky ur epúgy értett az ellenzéki választók jogainak megfosztásához, mint Tarnóczy ur és a választási művelet epúgy eszközlötte, mint a nagy nyilatkozta. Kund eseteit a Ház nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatta.

A felhaborodás moraja zúgott végig az egész Házon, a mikor Kund elbeszélte, hogy Szulyovszky miként utasított vissza oly választókat, kiknek neveik előbetűit kellett bemon-daniok és ha e betűk nem feleltek meg a választási jegyzék beírásának, úgy a választó könyvtelenül elutasított. Viszautasított Szulyovszky ur egy rendfőnököt, mert guardianak mondta magát és a püspök titkárát, mert szentszéki jegyzőnek vallotta magát a ténynek megfelelően. Kund felszólalása — a maga konkrét eseteivel — mély benyomást kellett a

Ily körülmények közzé közzéadásos rossz állapot visszafordulás követelnek a sok helyütt megbizhatatlannak kellő bizalmat. E baj közzéadásos államotatás az, melyet az országos közzéadásos anyagi helyzet sokat kérnek ok, a képviselő memorandumunkban csupának, hogy a hasonrangú a egyenlő díjazásban rész-ezerkésztáz frtg terjedő tíz de elég arra, hogy egy es-hetést biztosítsa.

Ezerkésztázos intelligens a törvényhozásos nem e munka megérdemelt jutalképviselőház a memorandum nem csupán a jogos és melett fog határozni, hanem ha az állam érdeke felett is, érdekeben van, hogy megbílegyenek, mit csak úgy érhetést biztosítja. A kongresszus a következő volt:

Martonffy Marton kor elnöke Hunter Ferenc vez a lelnöké Szizthy Jánost, nay Mihályt, Soós Rezsőt, Wagner Józsefet, Szokolostották. A megnyitás után a könyvi közönetet szavazotnek és a zalai kollegának inditiásért.

Azután a memoranditárgyalás ala, melyet csak is fogadtak. Ebben azt kézzé tekintetében az állami tölössitessenek s részükre

Határidő

Találkozó szerdán a gyűlés Otthonában.

Színház előadások

Ujdon

A vármegyei segitiztek kon

A zalavármegyei alkemendényezésére kongresszus előtt Pestvármegye vármegye segéd- és kezédöttei. — Nehéz kérdés a módokat keresztek, munka tisztességes megak és folyó anyagi hely

Magyarországon a általában gyaró anyagi zik s a baj sulya első tisztviselőkre nehezedik, ságos munkájának évi között váltakozik, oly csak egy intelligens család, de csak a legnagyobb nélkül pes megélni.

Ily körülmények közzé közzéadásos rossz állapot visszafordulás követelnek a sok helyütt megbizhatatlannak kellő bizalmat. E baj közzéadásos államotatás az, melyet az országos közzéadásos anyagi helyzet sokat kérnek ok, a képviselő memorandumunkban csupának, hogy a hasonrangú a egyenlő díjazásban rész-ezerkésztáz frtg terjedő tíz de elég arra, hogy egy es-hetést biztosítsa.

Ezerkésztázos intelligens a törvényhozásos nem e munka megérdemelt jutalképviselőház a memorandum nem csupán a jogos és melett fog határozni, hanem ha az állam érdeke felett is, érdekeben van, hogy megbílegyenek, mit csak úgy érhetést biztosítja. A kongresszus a következő volt:

Martonffy Marton kor elnöke Hunter Ferenc vez a lelnöké Szizthy Jánost, nay Mihályt, Soós Rezsőt, Wagner Józsefet, Szokolostották. A megnyitás után a könyvi közönetet szavazotnek és a zalai kollegának inditiásért.

Azután a memoranditárgyalás ala, melyet csak is fogadtak. Ebben azt kézzé tekintetében az állami tölössitessenek s részükre

szágyulás.

A következő szavakkal... a következő szavakkal... a következő szavakkal...

...a következő szavakkal... a következő szavakkal... a következő szavakkal...

...a következő szavakkal... a következő szavakkal... a következő szavakkal...

...a következő szavakkal... a következő szavakkal... a következő szavakkal...

...a következő szavakkal... a következő szavakkal... a következő szavakkal...

...a következő szavakkal... a következő szavakkal... a következő szavakkal...

...a következő szavakkal... a következő szavakkal... a következő szavakkal...

Házban és a képviselő, ki szűzbeszédet mondott el...

Öt percnyi szünet után a többi tanuk tették meg vallomásaikat a Ház előtt.

Okolicsányi László és Tomcsányi László mentelmi joguknak megsértését jelentették be...

Perczel Dezső belügyminiszter is szólásra jelentkezett.

Az apokrif szónok! — mondotta valaki, derűtlenséget kelte.

A belügyminiszter mindenekelőtt bejelentette, hogy Latkóczy Imre nem fogadja el a mandátumot...

A fejelelmi eljárást pedig a választási elnök ellen még tegnap elrendeltem — a saját kérelmére.

Helly Ignác ekkor egy parlamenti vizsgálóbizottság kiküldetését indítványozta...

Förster Ottó, az ötévig szemtanú következett a szőlők sorában. Szűz beszédet mondott.

Ezután még csak Sággy Gyula és Drakulics Pál mondtak el véleményüket...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

Az idő előrehaladottsága folytán elnök a napirendnek a szerdai ülésre való áttételét javasolta...

után előrelépés biztosították. Kérelmük szerint 1896-tól minden törvényhatósági szolgálatban levő irnoknak 500 frt volna a lapfizetés...

A lakbér illetőleg a helyi viszonyoknak megfelelő lakbérösszegeket kívánunk létesíteni, kérelmeznek továbbá még 100 forintos ötdéves korpótléket is, de csak az esetben, ha a viszonyok az előlépést meg nem engedik.

Ez azonban csak két ízben ismétlődhetik. — Ha pedig a kérelmüknek nem volna hely adható, úgy rang- és fizetési osztályokba való felvételüket kérik, hogy rendes előléptetésben részesülhessenek.

E kivánság oly szerény, hogy az összes többiköltség a fizetésjavítás esetében százezer forintot rugga.

Majd megválasztották a küldöttségeket, melyek a pártok jóindulatát és a sajtó támogatását kikerjék. Ezzel a kongresszust bezárták.

Öngyilkos katona. Debreczeni Imre, turkevei illetőségű honvéd-ujoncz, tegnap reggel, a paterfia-utcai honvédkaszárnya udvarán, a tisztító zsinórral felakasztotta magát.

Mire bajtársai, pár perc múlva, tettét észrevették s a zsinórról levették: már meghalt. Egyik helyi lap azt írta, hogy Debreczeni Imrét fölfebbvaló altiszteinek brutális bánásmódja kergette a hálaiba.

Ez azonban nincs bebizonyítva. Az ezred-parancsnokság ugyanis, mint teljesen hiteles forrásból értesülünk, azonnal megindította a nyomozást, kihallgatta az egész századot, melyben Debreczeni szolgált de semmi adat nem vallott arra, hogy Debreczeni, ki különben is a legügyesebb újonczok közé tartozik, altiszteit bántalmazta volna.

Hogy miért követte el mégis az öngyilkosságot: azt a titok homálya fedi, mert az öngyilkos semmi iratot nem hagyott hátra.

Cseléd követítői intézetek megvizsgálása. A tegnapi nap folyamán Ruttkay Ferenc rendőr bejelentési hivatali tisztviselő megvizsgálta az összes helybeli cseléd-közvetítői intézeteket.

Összesen 109 helyenküli cselédnek kobozta el a cselédkönyveiket és utasította őket, hogy 48 óra alatt álljanak helybe, ellenkező esetben a városból eltoloncoltatnak. És megis oly nehéz Debreczenben cselédet kapni!

A „Csonkai kör“ 1895. évi március hó 29-én, pénteken délután 6 órakor a városba nagytanácssterembe felolvasó ülést tart. Targy: »Pompeji« értekezés; felolvassa s a hozzá készített szkiopikon képmutatványokat bemutatja Sinka Sándor. Tagok s hozzátartozók belépti díjat nem fizetnek. Nem tagoknak belépti-díj 20 kr.

Színház. Szintársulatunk, mint már nem egyszer bebizonyította, diadalmasan küzd meg az operai előadásokkal is, noha ezek ugyancsak próbára teszik a vidéki szintársulatok erejét.

Tegnap este »Rigoletto«-t, e híres régi operát adták, teljesen kielégítő sikerrel. Köz a (Mantua hercege), Ferenczi (Rigoletto), Ruzsinszki Ilona (Gilda), Tiszai Dezső (Sparafucio) s Galyasi Paula (Magdolna) oly összjátékot produkáltak s oly sikeresen emelték ki az opera szépségeit, hogy az dícsőségére vált volna nem egy m. kir. operaházi előadás is. Ma este »Egy dalárünnepély« vizsontagsága a Moser vígjátéka adatik.

Halálozás. László János debreczeni polgár, életének 64-ik évében, f. hó 26-án elhunyt. Temetése holnap d. u. i. esz a csapó-külvárosi 2948 sz. házól. A Kossuth-utcai temetőben hantolják el. Béke hamvaira!

Az aruktar igazgatóságának gyűlése. A debreczeni termény- és aruktar reszvenytársaság igazgatósága tegnap d. u. 4 órakor a városba nagytanácssterembe ülést tartott Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester elnökele alatt. — A jegyzőkönyvet dr. Balkányi Miklós igazgatósági tag, intézeti jogtanácsos vezette. Jelen voltak még Berger Henrik, Holländer Gyula, Szepessy Gusztáv igazgatósági tagok, Dalny Kálmán, Bechert Manó, Rechlitz Arthur felügyelő és Schmeid Ágoston ügyvezető. Bejelentett a raktár-forgalom, a mely szerint raktár-készlet 1894 július hó 1-én 3591932 kgr., beraktározottat 1894. jul. 1-től 1895. márcz. 24-ig 9244508 kgr. A beraktározott összeg 1895. márcz. 24-ig 12836440 kgr. Kiraktározottat 9347958 kgr. Készlet 1895. márcz. 24-én 3488481 kgr. Az új raktár építésére vonatkozólag annak függőben tartását határozták el. — Az ülés ezután véget ért.

Ló és kocsivásár. A jövő hó 18-án az országos gazdasági egyesület lótenyésztő bizottsága Budapestben a városi pályán nagy ló és kocsit vásárt rendez. A vásár, a melyre felhívjuk a gazdaközönség figyelmét, április hó 21-éig tart.

A selyem asszony. A debreczeni divatúr kereskedőknek valóságos réme most egy uri asszony, a kit a kereskedők maguk között legutóbbi időben »selyem asszony«-nak neveztek el. Ez a derék hölgy, napról-napra felkeresi hol az egyik, hol a másik kereskedést és selymet kér. Mig a kereskedő a kért árut előhozza, addig a derék hölgy ritka ügyességgel ellop mindent, a mi kezé ügyébe esik. Most már vigyáznak rá, mind-egyed a debreczeni kereskedők megem tudták megkeríteni, mert mindenütt más-más öltözetben jelenik meg.

Annit azonban már ki tudtak róla, hogy a hölgy kleptomániában szenved.

Bünbarlang. Tegnap a rendőrség egy bünbarlangot fedezett fel a n.-csapó-utczán. Intézkedett a rendőrség a bünbarlang bezáratása iránt.

Utczai késelés. Tegnap este 9 órakor Nagy Zsuzsanna mosónő a késes utczában gyanútlanul haladt, a midőn eddig ismeretlen tettes neki rohant és ezen szóval: »csak hogy az egyszer megkaphatlak« egy kés-törrel vérszélyesen megszúrta s azután elmenekült. A szegény asszony ott feküdt egy darabig tehetetlenül a földön, míg végre a járőrelők észrevették és lakására szállították. A rendőrség a tettes kipuhatólása iránt megindította a vizsgálatot.

Szerecséltenség. Tegnap d. e. a rendőr bejelentési hivatal helyiségében Kovács Józsefné késes-utczai hurka sütőné asszony rosszul lett és eszméletlenül terült a földön. Rögtön lakására szállították és dacára a rögtön alkalmazott orvosi segélynek, még most sem tudták életre kelteni.

Debreczen halottai. Debreczenben 1895. márcz. hó 17-16-án 23-ig a következő halálozások történtek: Szabó Eszter 2 hón. ref. gör. csök. Dóczy Julianna 64 év. ref. végelgyengülés Jándi Lajosné 64 éves ref. szívhűtés. Barta István 2 éves ref. behurut. Réz József 5 nap. ref. gör. csök. Faragó András 1 év. ref. tüdőb. özv. Pásztor Mihályné 83 év. ref. aggkor. Kocsis Sándor 1 hón. ref. gyengeség. Pap Mária 1 év. ref. gör. csök. Gruczkó Géza 2 év. róm. kath. tüdőb. Mihály János 10 év. ref. vörheny. Szűcs Lajosné 51 év. ref. gutaütés. Tóth Jánosné 66 év. ref. vizekór. Szodrai József 2 év. ref. behurut. Medgyaszay Margit 2 het. ref. gyengeség. özv. Kernhoffer Lőrincz 74 év. róm. kath. aggkor. Palocsai Béla 3 év. róm. kath. roncóló toroklob. Tokaji Róza 9 hón. ref. behurut. Gönczi Lajos 2 és fél év. ref. gör. csök. Mauthner Margit 9 hón. róm. kath. tüdőb. özv. Balogh Jozsefné 77 év. róm. kath. aggkor. Spres Margit 1 év. és 9 hón. ref. tüdőb. Suba Gábor 1 év. ref. vörheny. Szekeres Ferenc 3 év. ref. veselob. Hódas Lajos 35 éves ref. öngyilkosság. Tegdes Károly 9 hón. ref. tüdőb. Szarka István, 45 év. ref. tüdő-gümőkór.

Egy szép leány története. A főkapitány-ság fogházának néhány nap óta egy szép asszony fogya van, a kit lopással gyanúsítanak. Lesütött szemmel, meghajlott ível jelenik meg a vizsgálatot vezető rendőrkapitány előtt, s a mint könybe lábadt szemekkel végig megy a fogház hosszú folyosóján, megszánják meg a rongyos csavargók is. Öze egy anyjával elt és ünnepeit szépség volt, a mig egy alkalommal egy fiatal emberrel megszökött a városból. Azon alkalommal sokat foglalkoztak vele a lapok s később azt is írták, hogy a rendőrség elfogta, mivel sorra járta a különféle üzleteket és nagy bevásárlásokat tett az anyja számlájára. Ezután nemsokára ferjhezment egy urasági szolgálóhoz, a kit megszeretett. Szegényen, de boldogan éltek a mai napig, a mikor elfogták. A házról, a hol az urasági inas már estendők óta szolgál, lopas történt. A szolgáló tisztázta magát, az asszony ellen azonban annyi terhelő adat merült fel, hogy a rendőrség letartóztatta.

Tiszti táncostély. A február hó 21-ére tervezett és Albrecht főherceg 6 es. és kir. fensége elhalálása folytán elmaradt helyőrségi tiszti táncostélye hó 30-án (szombaton) fog megtartatni. Az idő rövidsége miatt új meghívók nem fognak szeptküldetni, az elmaradt táncostélyre szóló meghívók azonban ezen alkalomra is érvényesek, miről a rendezőség az érdekelteket ez uton értesíti.

A kereskedelmi körök figyelme. A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. Miniszter urnak f. hó 20-án 18646 számú magas rendelete folytán ezen a kereskedelmi köröknek tudomására hoztuk, hogy a Galiczia és Bukovinából származó arukra néve erendelt behozatali tilalmat, miután a kolera járvány ezen területeken megszűnt, a nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. Miniszter ur hatályon kívül helyezte Debreczen 1895. márcz. hó 26-án. A kereskedelmi és iparkamara.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonok és ismerősök, kik szeretett s felelhetetlen kis fiam Kegyes Gyula végtiszesség tételen megjelenni sziveskedtek, fogadják ezuton is háas köszönetünket. Özv. Kegyes Lászlóné — édesanyám s testvéreim nevében is.

menyiségben rendelkeztek-e a multban illetve rendelkezni fognak-e az idei gubó termeléshez. Az ügy érdekében minden egyes gubó termelőtől ez iránt a feleletet ismételtlen tisztelettel kérem és elvárni reményiem. Debreczen 1895. márcz. hó 26-án. Szterényi Bertalan kereskedelmi és iparkamarai foglmarzó.

Látványos táncostély. A Margit fürdő disztermében f. hó 30-án, szombaton este, nagy látványos táncostély tartatik. A látványosság 1/8 órákor kezdődik, terített asztalok és félhomályú világosság mellett s több mint 100 látványosságot fognak bemutatni a színpadon. A látványosságokat táncmulatság követi. Belépti-díj 70 kr.; gyermekek a felét fizetik.

Debreczeni Színház. Márcz. 27-én: Cifra nyomorúság. — Szimf. — Márcz. 28-án: Egy dalárünnepély vizsontagságai. — Vigjáték. — Márcz. 29-én: Rigoletto. — Opera. — Különfélék. A francia kormány szociális programja. Páris, márcz. 26. A musée szociális megnyitása alkalmából tegnap rendezett banketten Ribot miniszterelnök beszédében azt mondta, hogy a köztársaság kormánya tiszteletnek fogja tartani, hogy a szociális törvényeket megvalósítsa. Az igazságon kívül humanus szolidaritásra van szükség, hogy az erőszakoskodásokat és a gyűlöletet elkerüljük. — A jövő azé, a ki Franciaországban legnemesebb és legfenségesebb ideált fogja nyújtani. A szocialista szofismák és az igazság, emberszeretet és testvériség mellett kell küzdenünk. Ribot beszédjét élénk tesszsel fogadták.

Orvosi honorárium. A perzsa sah dr. Güleznowski francia szemorvosnak, a ki a sah legkedvesebb fiának, Zil-El-Szulen herczegnek szemjárt kigyógyította, 5000 font sterling honoráriumot adott és egyszersmind negytréteket utazási költségeit Párisból Teheránig. Ezen kívül perzsa az orvosnak teheráni tartózkodása alatt fejedelmi ellátása volt. Ezzel kapcsolatban fölemlítjük még a következő eseteket: Dupuytron párisi sebész hosszabb időn keresztül egy Rotschild bárót kezelte, ki az egyik karját eltörte. A báró az orvosnak a gyógyításáért 20000 frankot küldött, mire Dupuytron azt izente vissza, nem hitte volna, hogy még egy Rotschild is részletekben fizet.

Egy londoni műtő egy gazdag gyáros-hoz hivatott, kinek a lábát a kellett volna vágni. Ezért a műtőért az orvos 200 font sterlinget követelt, mely összeget neki meg is ajánlották. A későbbi orvosi vizsgálat folyamán azonban a műtő orvos kijelentette, hogy a lábát amputáció nélkül is meg lehet gyógyítani. E föltűti örömeben a beteg saját kezűleg 20 font sterlinget akart adni az orvosnak.

De ön nekem 200 font sterlinget ajánlott — vág közbe a műtő. Igen ám — jegyzi meg a beteg — arra az esetre, ha amputálni kell. Ide azt a kését! — kiáltott fel a műtő. S ez varázserővel hatott.

Werder táborok visszahívása. A Vossische Zeitung szerint Petervárott nagyon nyomott a hangulat Radoin herczegnek petervári nagykövete kinevezése miatt. — A közönség és sajtó egyaránt bosszankodik a kinevezés miatt. — Az a bizalom, a melyet az oroszok Németországnak Oroszországgal szemben való politikájának változtatásába vetettek, Werder táborok visszahívásával megrendült. Nemelyek azt hiszik, hogy Németországnak fontos okai voltak erre, mert Németország a lengyelek iránt akarta jó indulatát kimutatni, úgy, a mint ez Oroszország részéről Lengyelországban történt, a hol Suvajlov táborok hívta van a Gurkoféle rendszerrel szakítani.

Wekerle sajtópanasz. Barabás Albert, a Dunántúli Hírlap szerkesztője lapjában azzal gyanúsította a Wekerle-kormányt, hogy Bathányi-Stratman és Esterházy Pál herczeget fenyegetésekkel akarta a főrendiházi szavazástól távol tartani. Wekerle rágalmas és becsületsértés címén sajtópört indított Barabás Albert ellen. A tárgyalást Győrött febr. 12-én tartották meg, a melynek alapján a sajtóbiróság a meg nem jelent Barabás in contumaciam hat havi fogházra és 1000 frt pénzbírságra ítélte. A febr. 12-én meghozott ítélet a vádlottnak árcz. 2-án kézbesítetett, és 63 napon belül semmisségi panaszt nyújtott be. A királyi Kuria a semmisségi panasznak nem adott helyet, mert a beadásra szánt három nap az ítélet hozatalától, nem pedig kézbesítéstől számítandó.

Törvényszék. Wekerle sajtópanasz. Barabás Albert, a Dunántúli Hírlap szerkesztője lapjában azzal gyanúsította a Wekerle-kormányt, hogy Bathányi-Stratman és Esterházy Pál herczeget fenyegetésekkel akarta a főrendiházi szavazástól távol tartani. Wekerle rágalmas és becsületsértés címén sajtópört indított Barabás Albert ellen. A tárgyalást Győrött febr. 12-én tartották meg, a melynek alapján a sajtóbiróság a meg nem jelent Barabás in contumaciam hat havi fogházra és 1000 frt pénzbírságra ítélte. A febr. 12-én meghozott ítélet a vádlottnak árcz. 2-án kézbesítetett, és 63 napon belül semmisségi panaszt nyújtott be. A királyi Kuria a semmisségi panasznak nem adott helyet, mert a beadásra szánt három nap az ítélet hozatalától, nem pedig kézbesítéstől számítandó.

